

Aan de gemeenteraden
in de Veiligheidsregio Hollands Midden

Postadres

Postbus 1123
2302 BC Leiden

Datum:	30 maart 2020	Telefoon:	088-2465132	Bijlage:	-
Ons kenmerk:	Pk5/COVID-19	Fax:	-		
Uw kenmerk:	-	E-mail:			
Uw brief van:	-	Onderwerp:	nieuwe Noodverordening COVID-19 VRHM (brief 5)		
Contactpersoon:	Peter Kessels		Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.		

Geachte leden van de raad,

Sinds mijn brief van 18 maart jl. zijn nieuwe landelijk maatregelen afgekondigd om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Deze maatregelen zijn verwerkt in een nieuwe, inmiddels derde, noodverordening d.d. 26 maart 2020 op basis van artikel 39 Wet veiligheidsregio's. Een afschrift van deze noodverordening heeft u reeds ontvangen.

In deze brief informeer ik u onder meer over het huidige situatiebeeld, de totstandkoming en inhoud van de 3e Noodverordening VRHM, de handhaving van de 3e Noodverordening VRHM en de voorbereidingen van de hulpdiensten.

Dit is de vijfde brief die u van mij ontvangt. Eerder heeft u van mij een brief (per email) ontvangen op 2 maart, 13 maart, 14 maart en 18 maart 2020.

Huidig situatiebeeld

In de regio Hollands Midden zijn er tot nu toe (zondag 29 maart 2020) 320 personen positief getest. Dat betreft vooral patiënten die worden opgenomen in het ziekenhuis, verpleeghuispatiënten en zorgmedewerkers. Het testbeleid buiten de ziekenhuizen is vanaf vrijdag 20 maart zeer beperkt. Patiënten worden door de huisarts beoordeeld op hun klinische beeld en krijgen op basis daarvan het advies om thuis uit te zieken en daarbij zo min mogelijk andere personen te zien of ze worden voorgedragen voor opname in een ziekenhuis. Huisgenoten die patiënten verzorgen worden ook gevraagd in isolatie te blijven. Alleen gezinsleden zonder klachten mogen noodzakelijke boodschappen doen.

Binnen het ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorg) zijn de ziekenhuizen nu opgeschaald. Er zijn nog enkele 'reguliere' Intensive Care bedden beschikbaar. Het uitbreiden van de IC-capaciteit is opgepakt. Dat leidt begin deze week tot een totaal van 130 IC bedden in de regio's Hollands Midden en Haaglanden samen. Er zijn een aantal patiënten (circa 70) met COVID-19 uit de regio opgenomen en een aantal patiënten overgeplaatst vanuit de provincie Brabant. Net als uit het

landelijke beeld blijkt, is extra IC-capaciteit noodzakelijk omdat patiënten langer op de IC liggen dan eerder werd aangenomen (23 dagen in plaats van 10 dagen).

De meeste niet-acute zorg is gestopt. Zelfstandige behandelcentra stoppen ook met zorg en stellen hun persoonlijke beschermingsmiddelen en hun personeel ter beschikking ten behoeve van de corona-zorg. Overige instellingen in de zorg (revalidatiecentra, verpleeghuizen, thuiszorg, instellingen voor mensen met een beperking) worden aangehaakt bij het ROAZ door een vertegenwoordiger in het crisisteam. Niet alleen ziekenhuisbedden, maar ook verpleeghuisbedden en bedden in zorghotels worden in de inventarisatie verwerkt en toegedeeld.

Alle huisartsenposten hebben inmiddels samen met de ziekenhuizen een triage voor de poort ingericht. Aanvullend op het werk van de huisartsen tijdens spreekuren wordt daar beoordeeld of mensen met klachten thuis moeten uitzieken of moeten worden opgenomen in het ziekenhuis. De effecten van de landelijke maatregelen worden nauwkeurig gevolgd. De eerste signalen van een positief effect van de maatregelen lijken zichtbaar. In Brabant, waar de maatregelen als eerste zijn doorgevoerd, daalt het aantal nieuwe opnames in ziekenhuizen ten opzichte van het begin van de week. Als de maatregelen niet zouden werken, zouden we een exponentiële toename van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames zien, daarvan is in de praktijk geen sprake. Volgende week zal duidelijk worden of de effecten van de maatregelen voldoende zijn. Het kabinet vergadert daar morgen over.

Nieuwe noodverordening

Op maandagavond 23 maart 2020 heeft het kabinet nieuwe landelijke maatregelen afgekondigd om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Deze maatregelen komen bovenop de eerdere maatregelen d.d. 12 en 16 maart 2020. Op 23 maart 2020 heb ik van de minister voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, een aanvullende aanwijzing ontvangen om de nieuwe maatregelen uit te voeren.

Zoals u ook uit de media heeft kunnen vernemen, is er enige tijd onduidelijkheid geweest over de concrete invulling en reikwijdte van de nieuwe landelijke maatregelen. Dit heeft er o.a. toe geleid dat pas op donderdag 26 maart 2020 de nieuwe model-noodverordening kon worden besproken in het landelijke Veiligheidsberaad (overleg van de 25 voorzitters veiligheidsregio). Uiteindelijk is nog diezelfde avond de nieuwe, 3^e Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) door mij vastgesteld en gepubliceerd (artikel 39, eerste lid, Wet veiligheidsregio). Dit heb ik gedaan, nadat ik de burgemeesters in de gelegenheid heb gesteld schriftelijk bezwaar te doen aantekenen indien het belang van hun gemeente onevenredig geschaad zou worden (artikel 39, vierde lid, Wet veiligheidsregio's). Door de burgemeesters is geen schriftelijk bezwaar aangetekend.

Binnen de veiligheidsregio zijn we, bestuurlijk en operationeel, voorbereid op een langdurige crisis. Het Regionaal Beleidsteam (RBT), waarin alle burgemeesters zitting hebben, vergadert ten minste eenmaal per week. Samen met de burgemeester van Alphen aan den Rijn (de plaatsvervangend voorzitter veiligheidsregio), de ambtelijke RBT-adviseurs en de operationeel leider ROT vergader ik (ten minste) twee keer per week als kern-RBT.

Het Regionaal Operationeel Team (ROT), het operationeel overleg tussen de hulpdiensten en gemeenten, komt elke dag bij elkaar om de laatste stand van zaken (o.a. handhaving noodverordening en continuïteit hulpdiensten en gemeenten) te monitoren, indien nodig hierop acties te ondernemen en de verdere bestuurlijke besluitvorming voor te bereiden. Na elke ROT-vergadering heb ik contact met de operationeel leider.

Ook binnen gemeenten en hulpdiensten zijn afzonderlijke teams bezig om de vele maatregelen uit te voeren, de vele vragen te beantwoorden en de vele overige 'regelingen' op te lossen.

Daarbij mogen we niet vergeten dat een groot deel van de dagelijkse werkzaamheden 'gewoon' door gaat.

De inzet en veerkracht van zowel gemeenten als hulpdiensten is groot. Toch wil ik hier ook stil staan bij de indrukwekkende prestatie die door de mensen in de zorg en in de ziekenhuizen wordt geleverd. En ik kan hun indringende oproep om ons aan de maatregelen te houden, niet vaak genoeg herhalen en onderstrepen.

Handhaving noodverordening

Eén van de nieuwe maatregelen in de 3e Noodverordening COVID-19 VRHM is het verbod voor groepen van drie op meer personen, indien de onderlinge afstand minder dan 1,5 meter is. Over dit verbod zijn veel vragen. Het is belangrijk om hier het doel goed voor ogen te houden. De besmetting met COVID-19 vindt plaats, met name door hoesten en niezen, binnen een afstand van 1,5 meter. Bij de handhaving van dit verbod door zowel de gemeentelijke opsporingsambtenaren als de politie, wordt gewerkt volgens het uitgangspunt: eerst aanspreken, dan bekeuren. In de afgelopen dagen is het helaas enkele keren gebeurd dat mensen zich niet, ook niet na aanspreken, houden aan dit verbod. Dit heeft geresulteerd in enkele officiële waarschuwingen en bekeuringen.

Voor bewoners van hetzelfde studentenhuus, met name in de gemeente Leiden, geldt dat het verbod (onderlinge afstand van minimaal 1,5 meter bij groepen van 3 of meer personen) in artikel 2.2., eerste lid Noodverordening, niet op hen van toepassing is, omdat zij een gezamenlijke huishouding vormen (artikel 2.2., tweede lid, onder a. 3^e Noodverordening).

Om te voorkomen dat te veel mensen naar het strand in Katwijk en Noordwijk gaan, zijn, na overleg met de betreffende burgemeesters, ontmoedigende maatregelen genomen. Hierbij moet u denken aan het weren van verkeer, het sluiten van gemeentelijke parkeerplaatsen, etc. Hierover is ook gecommuniceerd, als onderdeel van het ontmoedigingsbeleid. Dit alles heeft er toe geleid dat geen handhaving heeft hoeven plaats te vinden.

In het kader van de bestuurlijke handhaving is één last onder dwangsom opgelegd. Het betrof hier een sauna, die op basis van de noodverordening gesloten moet zijn. Tegen dit besluit is een voorlopige voorziening aangevraagd. De afhandeling hiervan vindt plaats in goed overleg met de betrokken gemeente.

Voor het overige is mijn indruk, op basis van de signalen die ik heb gekregen van gemeenten en politie, dat de noodverordening goed wordt nageleefd. Het voelt goed dat burgers en ondernemers in deze bijzondere tijden hun sociale verantwoordelijkheid en maatregelen nemen.

Om jongeren meer bewust te laten worden van het belang van *social distancing* (1,5 meter onderlinge afstand) is een regionale mediacampagne gestart, onder het motto: *slimmer chillen = corona killen*.

Wel is er enige zorg over de ontwikkelingen met betrekking tot de toename van jeugdoverlast, huiselijk geweld en agressie tegen o.a. winkel- en supermarktmedewerkers. De politie, gemeentelijke handhaving en overige betrokken instanties zijn hiervan op de hoogte en werken aan maatregelen.

Om een goed beeld te krijgen van de mate van naleving van de Noodverordening is en blijft het belangrijk dat gemeenten en politie dagelijks informatie aanleveren hierover. Hiermee kan ook in een vroegtijdig stadium geanticipeerd worden op eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Vorbereiding hulpdiensten

De hulpdiensten bereiden zich op basis van verschillende scenario's voor op een mogelijke verslechtering van de situatie. Op dit moment zijn er geen bijzonderheden en is de hulpverlening gewaarborgd, mede door dat opleidings- en oefenprogramma's zijn stopgezet en evenementen zijn afgelast. De paraatheid van de vrijwillige brandweer is gewaarborgd, mede omdat veel brandweermensen vanuit huis werken.

Wel is er enige zorg met betrekking tot de beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen m.b.t. COVID-19. Inmiddels zijn hiervoor ook landelijke maatregelen genomen.

Positie gemeenteraad

Zoals ik reeds in mijn brieven van 14 en 18 maart 2020 heb aangegeven, wijkt de totstandkoming van een noodverordening op basis van artikel 39, eerste lid, Wet veiligheidsregio's (GRIP 4) af van de reguliere procedure bij de vaststelling van een gemeentelijke noodverordening. Beide noodverordeningen zijn gebaseerd op artikel 176 Gemeentewet, maar bij een noodverordening op basis van artikel 39, eerste lid, Wet veiligheidsregio's vervalt de noodzaak tot bekrachtiging door de gemeenteraden. Het betreft hier immers een bevoegdheid van de voorzitter van de veiligheidsregio. Wel dien ik de burgemeesters in het regionaal beleidsteam te raadplegen en hen in de gelegenheid te stellen om schriftelijk bezwaar te doen aantekenen indien het belang van hun gemeenten onevenredig zou worden geschaad (conform artikel 39, vierde lid, Wet veiligheidsregio's).

Artikel 40 Wet veiligheidsregio's geeft bepalingen over de wijze hoe ik de gemeenteraden informeer en over de wijze waarop ik verantwoording af leg aan de gemeenteraden na afloop van de werkingsduur van de noodverordening.

Bij de uitvoering van deze bijzondere wettelijke bevoegdheden betrek ik de burgemeesters. De samenwerking met de burgemeesters is, zowel binnen het Regionaal Beleidsteam (RBT) als daarbuiten, constructief en collegiaal.

Bij nieuwe ontwikkelingen en/of een volgende noodverordening zal ik u wederom schriftelijk informeren over de stand van zaken.

Vertrouwende u hiermee, voor nu, voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet.

drs. H.J.J. Lenferink
voorzitter veiligheidsregio Hollands Midden